

TE GAST IN

Myanmar

Maak kennis met het échte leven!

Colofon

Uitgave

Informatie Verre Reizen VOF

Postbus 1504, 6501 BM Nijmegen

T 024-355 25 34

E info@tegastin.nl

I www.tegastin.nl

Samenstelling en redactie, Kees van Teeffelen

Foto omslag, iStock

Vormgeving, Mike van de Mortel

Druk, 2de druk, mei 2017

ISBN 978-94-6016-071-4

Andere uitgaven TE GAST IN:

Indonesië • Thailand • Vietnam • Cambodja • China • Bhutan • Nepal • India • Sri Lanka • Egypte • Marokko • Turkije • Israël & de Palestijnse gebieden • Iran • Oman • Jordanië • Ethiopië • Tanzania • Madagaskar • Namibië • Zuid-Afrika • Costa Rica & Panama • Colombia • Cuba • Suriname • Peru & Bolivia • Argentinië & Chili • Australië • Nieuw-Zeeland • Rusland & Oekraïne

© 2017 Informatie Verre Reizen VOF

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm, internet of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande toestemming van de auteurs en de uitgever.

Deze uitgave werd met de meeste zorg samengesteld. Indien deze toch onjuistheden blijkt te bevatten, kunnen uitgever en auteurs daarvoor geen aansprakelijkheid aanvaarden.

Inhoud

Myanmar kantelt Sarah Haaij	5
Hervormingen kosten tijd Ate Hoekstra	12
Hoop voor koloniaal erfgoed Ate Hoekstra	18
Het geheim van een mooie huid Naing Yee Mar	24
Een offer voor Boeddha en de nats Wilmy Sijben	30
Verse baksels in viervoud Bibi Dumon Tak	38
In de voetsporen van de VOC Aline van der Meulen	45
Hiphopscene floreert Ate Hoekstra	50
Met de fiets naar het klooster Hans Hulst	56
Waterpret Rene van Helvoort	62
Reisinformatie	69
Verdere informatie	80

Sule Pagoda Road in centrum van Yangon – Foto: Jessica Lim/iStock.

Myanmar kantelt

In Myanmar tintelt en gist de tropische lucht van geloof in verandering. Sinds het land zich openstelt voor toeristen transformeert het zich snel. Tegelijkertijd vind je overal plekken waar ook de tijd geen haast heeft. Onderweg door een land op een kantelpunt.

Je voelt het in de stoffige straten van Yangon, de culturele hoofdstad van Myanmar. Op de stoep buigen schakende vaders zich verbeten over het spelbord, terwijl hun zonen de tijd op smartphones wegtypen. Met de punt van hun *longyi*'s, traditionele wikkelrokken, vegen ze het zweet van hun voorhoofd. Bij elke volgende hoek die je omgaat, maak je een nieuwe tijdreis. Langs straten vol stomende noedels, oneindig verkeer en jadehandelaren met hun loep in de aanslag. Spiegeltorens wisselen af met de vergane glorie van koloniale architectuur. Tuur je door je wimpers naar de vervallen herenhuizen, dan trekken vervlogen tijden van tropenhoeden en rijtuigen voorbij. Nu brandt de zon zwarte schimmelplekken in het Britse pleisterwerk. Uit een Chinese SUV stapt een Chanel-tas ter waarde van een lokaal jaarsalaris.

In de theehuizen ligt de krant op tafel en gonzen de gesprekken aan één stuk door; overal woorden over een nieuwe wind. Sinds de Birmezen de eerste – deels – democratisch verkozen regering in jaren hebben, zou elke dag zomaar het begin kunnen inluiden van de door haar beloofde, mooiere, toekomst. De monden, rood van het betelsap, lachen je tegemoet.

Hoop voor koloniaal erfgoed

Op de tweede verdieping van een oud koloniaal pand op Merchant Street, in het centrum van Yangon, hangt een indringende verfgleur. Zaagsel, losse planken en grote stukken plastic liggen op de vloer. In longyi's geklede klussers zijn aan het werk met hamers en boormachines. In het midden van die chaos kijkt Pyae Phyo Naing goedkeurend om zich heen. “Toen ik dit gebouw voor de allereerste keer zag, wist ik het meteen: hier komt mijn guesthouse”, zegt hij. “Ik houd wel van oude gebouwen.”

The Willow Inn, het guesthouse waarvan Pyae Phyo Naing (27) de eigenaar is, bevindt zich in één van de meer dan tweeduizend historische gebouwen van Yangon. In de tientallen jaren dat Myanmar onder leiding stond van een militaire regering, kwamen deze gebouwen amper in gevaar. Maar nu het land van de meeste internationale sancties is verlost en de deuren voor buitenlandse investeerders wijd openstaan, staat het erfgoed onder druk. Veel zakenmensen zien namelijk weinig in de oude panden en vinden dat de koloniale gebouwen niet passen bij de modernisering van Yangon, het economische centrum van Myanmar en met ruim 4 miljoen inwoners de grootste stad. Toch is er hoop voor de statische, soms reusachtige panden die van Yangon één van de meest unieke steden in Zuidoost-Azië maken. Dat is vooral dankzij het werk van de *Yangon Heritage Trust* (YHT). De YHT is opgericht door de bekende Birmese historicus Thant Myint-U en zet zich in om zoveel mogelijk

Koloniale gebouwen in Yangon – Foto: iStock

koloniale panden van de sloophamer te redden. In de loop der jaren zijn die gebouwen namelijk een belangrijk onderdeel van de Birmese cultuur geworden, vertelt YHT directrice Moe Moe Lwin me. “Deze gebouwen bepalen wie wij zijn. We moeten ons realiseren dat als ze eenmaal zijn verdwenen, ze nooit meer terugkomen.”

“Vaak hebben mensen het idee dat de oude panden onveilig zijn”, vervolgt Moe Moe Lwin. “Maar juist die gedachte klopt niet. Veel mensen hebben een verkeerd idee van wat veilig is. Ze denken dat een gebouw onveilig is puur omdat het oud is. Maar dit zijn gebouwen die oorlogen en aardbevingen hebben meegemaakt en nog steeds overeind staan. Ze zijn voor de eeuwigheid gebouwd en vaak een stuk veiliger dan wat nu wordt gebouwd. Bovendien zijn veel gebouwen goed te renoveren, als er maar geld voor is.”

Reisinformatie

Ambassade

Communicatie

Documenten

Douanebepalingen

Elektriciteit

Eten en drinken

Feestdagen en festivals

Foien en bedelen

Fotograferen en filmen

Geld

Gezondheid

Klimaat

Land en bevolking

Media

Omgangsvormen

Souvenirs

Taal

Tijdsverschil

Transport

Veiligheid

Verdere informatie

Boeken

TE GAST IN **Myanmar**

De landenuitgaven TE GAST IN bevatten artikelen van meerdere auteurs die een speciale band hebben met een land. Zij schrijven op levendige wijze en met kennis van zaken over onderwerpen die hen na aan het hart liggen. Het geeft een opmerkelijk goed inzicht in de levenswijze en omgangsvormen van de bewoners van het land. Bovendien bevat elke uitgave nuttige reistips. Een aanrader voor iedereen die interesse heeft voor verre landen en wil weten wat er achter de schermen gebeurt.

Jarenlang was Birma, of Myanmar zoals het land tegenwoordig heet, moeilijk toegankelijk voor buitenstaanders. Maar sinds er politieke hervormingen hebben plaatsgevonden, krijgt het toerisme ruim baan. Als buitenlandse bezoeker kun je doorgaans rekenen op een hartelijk onthaal. Birmezen maken je maar al te graag deelgenoot van hun alledaagse bezigheden. Laat je inwijden over de geheimen van een mooie huid en bestel in een theehuis enkele spannende gerechten van de Birmese volkskeuken. Kijk bij een lokale pagode hoe de mensen offeren aan Boeddha en de *nats* en bezoek een astroloog om je toekomst te laten voorspellen. Maak in Yangon een wandeling met een gids van de *Yangon Heritage Trust* en verwonder je over het koloniale erfgoed. Stap op de fiets in Mawlamyine en neem een kijkje in het meditatiecentrum van Pa-Auk. Maak een trektocht naar de dorpjes van de Pa-O en overnacht in een traditioneel Shan-huis. En ben je niet bang voor een nat pak, vier dan samen met Birmezen het Waterfestival.

'TE GAST IN is het ultieme voorpretboekje'
Flying Dutchman Magazine

www.tegastin.nl